

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 10C/196/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112232616
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Henteková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2014:4112232616.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v právnej veci žalobkyne : POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova ul. č. 25, Bratislava, IČO: 35807598, v konaní zastúpená : Fridrich Paľko s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36864421, proti žalovanej : Slovenská republika zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné nám. č.13, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, sudkyňou JUDr. Júliou Hentekovou, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a** .
Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa žalobou došlou Okresnému súdu Nitra dňa 28.9.2012 domáhala zaviazania žalovanej na zaplatenie majetkovej škody v sume 1.693,19 Eur a nemajetkovej ujmy v sume 338,64 Eur titulom náhrady škody podľa Zákona č. 514/2000 Z.z. spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nitra v exekučnej veci vedenej proti povinnej U. K.. Žalobu odôvodnila tým, že ako oprávnený subjekt navrhla písomným podaním, a to postupom podľa ustanovenia § 38 a nasl. Exekučného poriadku zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu, ktorá vznikla naplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX. Súdny exekútor predložil súdu návrh na vykonanie exekúcie spolu s právoplatným exekučným titulom miestne a vecne príslušnému okresnému súdu, t.j. Okresnému súdu Nitra a požiadal o udelenie poverenia o vykonanie exekúcie. Prijatím žiadosti došlo k zákonnému založeniu povinnosti súdu zaoberať sa s danou žiadosťou a rozhodnúť o nej v zákonom stanovenej dobe. Poukázal na ustanovenie § 44ods.2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.2.2002 do 31.5.2010, podľa ktorého exekučný súd je povinný rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Napriek uvedenému exekučný súd o žiadosti rozhodol zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia s omeškaním. Uvedený postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny, v rozpore s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, nakoľko súd bez plnenia zákonných podmienok založil svoju právomoc, dôsledkom ktorej realizoval úplný judiciálny proces zahŕňajúci zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem, aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav a meritórne rozhodnutie vo veci, čím sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu v rámci zverenej právomoci ako exekučnému súdu neprináleží. Nečinnosť súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa počas exekučného konania nachádza a je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods.2 Ústavy SR. Nesprávnym úradným postupom jej bola spôsobená majetková škoda vo výške 1.693,19 Eur, predstavujúca náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní

vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o úver. Zároveň si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie prerušenie práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods.1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods.1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadostučením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Exekučný súd tým, že svojim nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie jeho práva na zaplatenie dlhu bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej. Na jednej strane totižto existuje právne relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nie je možné zrušiť a pre uplynutie lehoty ustanovenie § 41 ZoRK a chýbajúci subjektívny prvok, ktorý vyvolá právne účinky, avšak je z pohľadu exekučného súdu materiálne vykonateľný, a na druhej strane nie je možné z jej strany iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom, pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej. Uplatňuje si primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenia jej práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu sumu 338,64 Eur, t.j. 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom. Tento právny nárok si uplatnila u žalovanej žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, avšak žalovaná na jej žiadosť pozitívne nereagovala. Preto navrhuje medzitýmnym rozsudkom určiť, že žalovaná zodpovedá za škodu, ktorá jej vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nitra vo veci vedenej u súdneho exekútora pod sp. zn. EX 6043/2010.

Pre vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Nitra z prejednávania a rozhodovania vo veci Krajský súd v Nitre uznesením č. 15NcC/66/2012-+6 zo dňa 19.10.2012 vec prikázal na ďalšie konanie Okresnému súdu Komárno.

Žalovaná podala písomné vyjadrenie k žalobe dňa 12.12.2013, ktorým žalobu ako neopodstatnenú navrhla zamietnuť. Podanie žalobkyne považovala za zmätočné hlavne z toho dôvodu, že žalobkyňa v žalobe neuvádza konkrétnu spisovú značku exekučného konania, odkazuje síce na exekučný spis, ale v skutočnosť prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd. Namietala, že žalobkyňa nepredložila ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vznik uplatnenej škody. V podaní neuvádza kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu. Neuviedla ani v rámci predbežného prerokovania jej právneho nároku, či využila možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušnom konaní predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti, teda či využila účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania. V tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu SR z 3.5.2011, č.k. III. ÚS 69/2011-25. Mala za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní, túto právomoc má iba predseda súdu, alebo Ústavný súd SR. Prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody boli jej doručené dňa 23.4.2012, preto v čase podania žaloby na súd zákonná 6 mesačná lehota na prejednanie žiadosti do podania návrhu neuplynula a preto nárok žalobkyne bol uplatnený na súde predčasne. Ďalej namietala, že žalobkyňa i napriek výzve o doplnenie žiadosti o predbežné prejednanie svojho nároku na náhradu škody nepreukázala požadované skutočnosti, nedoplnila žiadne informácie (dátum kedy sa dozvedela o škode, doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu a ohrozenie práv zánikom povinného resp. jeho insolvenciou, stratu kontaktu s povinným a pod.) a nedokázala uviesť skutočnosti, či bola podaná sťažnosť predsedovi súdu na prietahu alebo ústavné sťažnosť. Neposkytla teda súčinnosť na predbežné prerokovania podanej žiadosti a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežné prerokovať jeho nárok, preto podľa § 4 ods. 1 písm. a) Zákona č. 514/2003 Z.z. uplatnený nárok žalobkyne nepovažuje za predbežne prerokovaný. Ďalej namietala, že pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je nevyhnutné preukázať existenciu škody. Má za to, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno, nakoľko nekonkretizovala, či uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk. Zastáva názor, že žalobkyňou uvádzanú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodenej, ani za ušlý majetkový prospech a preto nie je možné domáhať sa ich náhrady podľa Zákona č. 514/2003 Z.z.. Žalobkyňa nepreukázala, že zavinením súdu v danej exekučnej veci jej skutočne vznikla škoda, jej výšku, ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Pre nepreukázanie splnenia základných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle citovaného zákona považovala žalobu za právne neopodstatnenú a žiadala ju v celom rozsahu zamietnuť.

Súd podľa § 101 ods.2 O.s.p. konal v neprítomnosti riadne predvolaného právneho zástupcu žalobkyne a žalovanej. Právny zástupca žalobkyne emailovým podaním došlým súdu 9.6.2014 požiadal o odročenie pojednávania na iný vhodný termín z dôvodu, že v uvedenom čase boli vytyčené pojednávania v právnej veci žalobcu CD Consulting, s.r.o. proti žalovaným vo veciach 8C/135/2013 Okresným súdom Lučenec a 13C/133/2013 Okresným súdom Zvolen, pričom jeho klient trvá na jeho osobnej účasti na pojednávaní a vylučuje substitúciu.

Podľa § 119 ods.2 O.s.p. účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti by mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania, deň keď sa účastník o dôvode dozvedel. Súd konštatoval, že ospravedlnenie právneho zástupcu žalobkyne nebolo doručené včas v súlade s citovaným ustanovením O.s.p. a k žiadosti nebol pripojený žiaden dôkaz o tom, že kedy bolo doručené žalobkyňi predvolanie na pojednávanie na Okresný súd Zvolen a Okresný súd Lučenec. Zároveň súd poznamenáva, že v plnomocenstve zo dňa 20.9.2012 udelenej žalobkyňou právnemu zástupcovi na zastupovanie v predmetnej veci žalobkyňa súhlasila, aby splnomocnená spoločnosť stanovila za seba zástupcu.

Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením obsahu exekučného spisu Okresného súdu Nitra 10ER/466/2010. Vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Na Exekútorskom úrade JUDr. Rudolfa Krutého bol dňa 22.4.2010 spísaný návrh oprávneného: Pohotovosť s.r.o. proti povinnej U. K. na vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky 375,- Eur, spolu so zmenkovým úrokom 0,25% denne od 27.9.2009 do zaplataenia a zákonným úrokom vo výške 6% ročne od 11.12.2009 do zaplataenia, trov konania 137,12 Eur a trov exekúcie na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu č. SR00526/10 zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35922761, ktorý nadobudol právoplatnosť 22.3.2010 a vykonateľnosť 25.3.2010. Návrh na vykonanie exekúcie súdny exekútor postúpil Okresnému súdu Nitra 23.6.2010 spolu so žiadosťou o udelenie poverenia, rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu a výpisom z obchodného registra oprávneného. Výzvou zo dňa 28.6.2010 exekučný súd vyzval exekútora o predloženie zmluvy o úvere, všeobecných obchodných podmienok a dohody o vyplatení zmenky. Vybavenie dožiadania urgoval dňa 16.8.2010. Požadované dôkazy boli predložené súdu 7.9.2010. Exekučný súd uznesením zo dňa 21.9.2011 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11.4.2012. Žalobkyňa možnosť podať odvolanie proti tomuto uzneseniu a tým zabrániť, aby exekučné konanie bolo zastavené nevyužila, z čoho súd usudzuje, že s týmto uznesením súhlasila.

Základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho žiadosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa článku 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa článku 6 ods.1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia. Obsah práva na spravodlivý proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, poručuje ústavnoprávne princípy.

Podľa § 1 písm. a) a c) Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 tento zákon upravuje a)

zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

Podľa § 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. na účely tohto zákona a) výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, b) orgán verejnej moci je štátny orgán.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) citovaného zákona štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. Zákona č. 514/2003 Z.z. o vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 6 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 9 ods. 1,2 Zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods.1 Zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 Zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 - 3 Zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

V žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a pri uplatnení nároku na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku úhrady podľa odseku 1,2.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. ak nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto konaní osobitným predpisom (Občiansky zákonník).

Podľa § 420 ods.1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) Zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení účinnom od 1.6.2010 do 31.5.2011 exekúciu možno vykonať podľa notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila (písm. c), vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených (písm. d).

Podľa § 44 ods. 1,2 citovaného zákona exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45 <javascript:%20fZzSRInternal('13010',%20'16522147',%20'16522147',%20'626459',%20'626463',%20'0')>) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) <javascript:%20fZzSRInternal('13010',%20'16522146',%20'16522146',%20'4793530',%20'4793531',%20'0')>. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Otázku, či došlo k nesprávnemu úradnému postupu, je potrebné vždy posúdiť podľa okolností konkrétneho prípadu. Úradný postup nespočíva vo vydaní rozhodnutia a s rozhodnutím dokonca nemusí vôbec súvisieť. Všeobecne možno povedať, že nesprávnym úradným postupom je porušenie poriadku postupu predpísaného právnymi normami. Podmienkou zodpovednosti štátu je vznik škody nesprávnym úradným postupom. Táto škoda je spravidla majetkovou ujmom, t.j. zmenšením majetku poškodeného. Môže však dôjsť aj tu k spôsobeniu nemajetkovej ujmy ako napr. náhrada bolestného a sťaženie spoločenského uplatnenia. V každom prípade však musí byť daná príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním t.j. nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Zákon rozlišuje dve základné formy objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom štátnej moci štátnymi a inými poverenými orgánmi, a to :

- 1) zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa § 1 až § 17,
- 2) zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa § 18 a §19 Zákona č. 58/69 Zb.

Pri zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom musí ísť o porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to pri takých úkonoch, ktoré sú realizované v rámci rozhodovacej činnosti, avšak sa bezprostredne neodrazia v obsahu vydaného rozhodnutia. O zodpovednosti za takto vzniknutú škodu môže ísť iba za splnenia toho predpokladu, že poškodenému vznikla škoda t.j. majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá je v príčinnej súvislosti s uvedeným postupom. Otázku, či došlo k nesprávnemu úradnému postupu, je potrebné vždy posúdiť podľa okolností konkrétneho prípadu. Úradný postup nespočíva vo vydaní rozhodnutia a s rozhodnutím dokonca nemusí vôbec súvisieť. Všeobecne možno povedať, že nesprávnym úradným postupom je porušenie poriadku postupu predpísaného právnymi normami. Podmienkou zodpovednosti štátu je vznik škody nesprávnym úradným postupom. Táto škoda je spravidla majetkovou ujmom, t.j. zmenšením majetku poškodeného. Môže však dôjsť aj tu k spôsobeniu nemajetkovej ujmy. V každom prípade však musí byť daná príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním t.j. nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je formou zodpovednosti štátu za činnosť tých, ktorí plnia úlohy štátnych orgánov uvedené v § 1 ods.1. Nesprávnosť úradného postupu možno charakterizovať ako porušenie postupu stanoveného právnymi normami.

Dôkazná povinnosť v tomto spore zaťažuje žalobkyňu, ktorá je povinná preukázať všetky základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, ktoré v zmysle ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka sú: porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie. Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. je zodpovednosťou objektívnou, ktorej sa nemožno zbaviť (vid'.

§ 3 ods. 2 citovaného zákona), čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti, ale stačí preukázať vznik škody a to, že táto je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda. Škodou sa pritom rozumie majetková ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, fyzickej alebo právnickej osobe, znamená zmenšenie majetku poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou, ktorá je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, ako všeobecným ekvivalentom a spočíva v zmenšení existujúceho majetku poškodeného alebo predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp. aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky toho, že navrátenie do predošlého stavu nie je možné, alebo účelné. Nemajetková ujma je ujma, ktorá sa v majetkovej sfére poškodeného síce neprejavuje, ale sa prejavuje v rôznych skutočnostiach pre poškodeného negatívnych. Medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku. Pojem príčinnej súvislosti treba chápať ako súhrn príčin, ktoré viedli k vzniku škody. O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Existencia príčinnej súvislosti musí byť vždy bezpečne preukázaná, nemožno ju len predpokladať. Všetky tieto zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu majú charakter objektívny na rozdiel od zavinenia, ktorý má charakter subjektívny, pretože znamená psychický vzťah škodcu k protiprávnemu úkonu a ku škode. Môže byť úmyselné alebo nedbanlivostné. Pojem nesprávneho úradného postupu zákon presne nevymedzuje, len uvedeným príkladov. Všeobecne možno nesprávnosť úradného postupu charakterizovať ako porušenie postupu stanoveného právnymi normami, teda činnosťou orgánov a nie rozhodovacou činnosťou.

Žalobkyňa žiadosťami o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy doručenými žalovanej postupne od 23.4.2012 do 25.9.2012 požiadala o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v exekučných veciach, v ktorých vystupuje ako oprávnený, vedených na okresných súdoch Slovenskej republiky, medzi nimi aj vo veci vedenej na Okresnom súde Nové Zámky (viď Zoznam žiadostí, položku 6025). Súdu nepredložila rovnopis návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podaného žalovanej, iba kópiu sprievodného listu k žiadostiam spolu so zoznamom žiadostí, ktorý zoznam obsahuje iba číslo zmluvy, meno a priezvisko povinnej, dátum jej narodenia, spisovú značku súdneho exekútora a označenie exekučného súdu. Z predložených dokladov nemožno zistiť výšku požadovanej úhrady uplatnenej v danom prípade návrhom na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, preto súd nemohol preveriť, či výška majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uplatnená v tomto konaní je zhodná s nárokom uplatneným v návrhu o predbežné prejednanie náhrady škody. Jej žiadosti do 6 mesiacov od podania kladne vyhovené nebolo. Dôkazom uvedeného je aj obsah písomného vyjadrenia žalovanej. Žaloba o náhradu škody a nemajetkovej ujmy bola podaná súdu pred uplynutím 6 mesačnej lehoty, ktorá plynula žalovanej na prejednanie nároku, avšak ku dňu rozhodovania súdu o žalobe je zrejmé, že žalovaná nárok žalobkyne neuznala a v rámci predbežného prerokovania ho neuspokojila v lehote stanovenej zákonom, preto súd bol toho názoru, že žaloba nie je predčasne podaná.

V exekučnom konaní je súd zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk vymedzených v ustanovení § 45 Zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (v znení účinnom od 1.7.2009), podľa ktorého súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa ods. 1 písm. b) alebo c), t.j. ak rozhodcovský rozsudok má nedostatky uvedené v § 40 písm. a) a b) alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Z uvedeného vyplýva, že už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je exekučný súd oprávnený zo zákona skúmať, či rozhodcovský rozsudok nemá také nedostatky, pre ktoré exekúcia nie je prípustná.

Žalovaná svoju obranu opiera o ustanovenie § 9 ods.2 Zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého pri posudzovaní predmetného právneho nároku možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieskumy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo, že sa sudca dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieskumy v súdnom konaní, alebo právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov, alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov. Takéto znenie § 9 ods. 2 je však

platné iba od 1.1.2013 (od účinnosti Zákona č. 412/2012 Z.z.) poznáva, že nie je oprávnený posudzovať prípadné prietahy v konaní iným súdom prvého stupňa, nakoľko toto patrí do kompetencie vyššie uvedených subjektov. Súdom dokazovanie zameriaval na zistenie, či došlo k nedodržaniu zákonnej, resp. primeranej lehoty na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia, ak áno, z akého dôvodu, či exekučný súd bol oprávnený preskúmať rozhodnutie stáleho rozhodcovského súdu a či je tu dôvod na náhradu škody, resp. či žalobkyni vôbec vznikla nejaká majetková škoda a nemajetková ujma. Podľa rozhodnutia Ústavného súdu SR I. ÚS 16/2002 samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní. Žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená 19.1.2010. K posúdeniu žiadosti však súd potreboval dôkazy ním žiadané, čiže vo veci konal. 15 dňová lehota stanovená na udelenie poverenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku podľa názoru súdu sa nevzťahuje na prípady, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, kvôli čomu nie je možné poverenie vydať, a to práve z toho dôvodu, že takáto krátka lehota nijako nemôže postačovať na zadováženie dokladov potrebných na posúdenie žiadosti ku ktorej tieto neboli exekútorom a oprávneným pripojené.

Zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu nezakladajú vady konania ako je zhromažďovanie podkladov, hodnotenie skutočností a právne posúdenie, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie. Takéhoto nároku sa poškodený môže domáhať podľa § 5 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, že by bolo rozhodnutie exekučného súdu nezákonné. Ak sa právny názor vyslovený v rozsudku ukáže následne ako nesprávny, nejde o nesprávny úradný postup, ale za splnenia ďalších zákonných podmienok môže ísť o nezákonné rozhodnutie, za ktoré štát nesie zodpovednosť len v prípade, ak by bolo takéto rozhodnutie zrušené alebo zmenené. Vykonanie dokazovania, ktoré považuje účastník za nadbytočné (v danom prípade protizákonné), nie je nesprávnym úradným postupom. Rozhodovacia činnosť súdov nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup (viď. uznesenie NS ČR č. 25Co/1018/2007 zo dňa 25.8.2009). Žalobkyňa vytyka exekučnému súdu, že preskúmal exekučný titul, čo v rámci exekučného konania nebola v jeho právomoci a týmto spôsobil prietahy v konaní, keďže poverenie na vykonanie exekúcie nevydal v zákonnej 15 dňovej lehote. Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku účinného od 15.12.2009 do 31.5.2010 bolo v čase podania žiadosti o udelenie poverenia (19.1.2010) možné vydať poverenie na základe vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Až neskôr bolo ustanovenie § 41 ods.2 Exekučného poriadku novelizované tak, že exekučným titulom boli vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov. Žalobkyňa interpretovala názor, že rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. i) Exekučného poriadku. Rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol zahrnutý do § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku až novelou č. 144/2010 Z.z. účinnou od 1.6.2010. Novelizácia tohto zákonného ustanovenia by bola nadbytočná ak by išlo o exekučný titul podľa § 41 ods.2 písm. i) Exekučného poriadku. To, že rozhodcovský rozsudok sa za exekučný titul považoval podľa § 41 ods. 2 písm. d) EP, vyplýva aj z komentára k § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého k novele účinnej od 1.6.2010 o zániku 15 dňovej lehoty na vydanie poverenia na základe rozhodcovského rozsudku došlo z dôvodu potreby preskúmavania exekučného titulu a spotrebiteľských zmlúv na základe ktorých boli exekučné tituly vydané za účelom posúdenia prípustnosti exekúcie. Zákon č. 144/2010 Z.z. sa vzťahuje aj na konania začaté pred účinnosťou tohto zákona. Pre výklad tohto zákona je podstatný úmysel zákonodarcu prezentovaný v dôvodovej správe k novele § 41 ods. 2 Exekučného poriadku.

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného v čase podania návrhu o udelenie poverenia zakladalo povinnosť súdu vydať poverenie v lehote 15 dní, ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Táto lehota sa však netýkala vecí, v ktorých exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok. Zo samotného znenia § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku vyplýva oprávnenie exekučného súdu bez návrhu skúmať exekučný titul tak z formálneho, ako aj z vecného hľadiska (či exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc, či je vykonateľný). Ak je predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, aj v prípade, že účastník konania, ktorým je spotrebiteľ nevyužije možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd nie len oprávnený ale aj povinný skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zistenia rozporu rozhodcovského rozsudku so zákonom nepovažovať exekučný titul za vykonateľný. V danom prípade exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, ktorý bol súd oprávnený ex offo podrobiť kontrole za účelom zistenia, či bol vydaný v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní, či zmluva o úvere o ktorý sa opiera rozhodcovský rozsudok neobsahuje neprijateľné podmienky,

či rozhodcovská doložka bola dojednaná v súlade so Zákonom o rozhodcovskom konaní a v súlade s ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi spotrebiteľské zmluvy.

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd s ohľadom na konkrétne okolnosti každej posudzovanej veci (predovšetkým z hľadiska zložitosti veci, správania účastníka a postup súdu). Takúto kompetenciu súd v konaní o náhradu škody podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. nemá, iba Ústavný súd SR na základe ústavnej sťažnosti, alebo predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Podľa rozhodnutia Ústavného súdu SR I. ÚS 16/2002 samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty však neznamená automaticky prieťahy v konaní.

Nárok na náhradu škody si žalobkyňa v tomto konaní uplatňuje podľa § 9 Zákona č. 514/2003 Z.z. z dôvodu, že exekučný súd svojim postupom porušil povinnosť orgánu verejnej moci vydať rozhodnutie (poverenie na vykonanie exekúcie) v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote a bez zbytočných prieťahov v konaní, tiež z dôvodu, že exekučný titul - rozhodcovský rozsudok podrobil kontrole. V rozpore so stanoviskom žalobkyne súd zastáva názor, že v exekučnom konaní vedenom pred Okresným súdom Nitra bol exekučný súd už v štádiu rozhodovania o žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo zákona oprávnený a povinný preskúmať v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne (viď. uznesenie NSSR sp.zn. 6Cdo105/2011), taktiež exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok z hľadísk vymedzených v ustanovení § 45 Zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Lehota 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie sa vzťahuje iba na prípady, keď žiadosti exekútora je možné vyhovieť, t.j. keď je možné vydať poverenie na vykonanie exekúcie. V opačnom prípade treba skúmať, či sú splnené podmienky na exekúciu a preto súd je toho názoru, že lehota 15 dní na rozhodnutie, ktorým sa návrh na vydanie poverenia zamietá, sa nevzťahuje.

Súd bol toho názoru, že dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti exekútora do udelenia poverenia vzhľadom na vykonané úkony a rozhodnutia smerujúce k posúdeniu zákonnosti vedenej exekúcie nie je takej povahy, aby len na jej základe bolo možné v danej veci vysloviť namietané porušenie práva navrhovateľa na rozhodnutie o žiadosti v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením jeho práv na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods.2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods.1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom nie je zanedbateľné, že počet dní uplynutých od podania žiadosti do vydania rozhodnutia súdu čiastočne zapríčinil aj oprávnený resp. súdny exekútor tým, že k žiadosti o udelenie poverenia neboli pripojené dôkazy potrebné k posúdeniu veci. Súd nemal za preukázané nesprávny úradný postup exekučného súdu ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, taktiež ani vznik uplatnenej majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, nakoľko ich vznik ani výšku žalobkyňa vôbec nepreukázala.

Žalobkyňa nekonkretizovala, prečo samotné konštatovanie porušenia práva nie je pre ňu dostatočným zadosťučinením. Nepredložila žiadne dôkazy, svoje tvrdenia náležite nezdôvodnila, nepreukázala aká nemajetková (morálna) ujma jej ako právnickej osobe vznikla, ani závažnosť ujmy a jej následkov. Iba všeobecne poukazuje na vnútorné zásahy do spoločnosti, na ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci, čo vyčíslil sumou vo výške 20% istiny s príslušenstvom vymáhanej v danom exekučnom konaní. Z vlastnej činnosti je súdu známe, že žalobkyňa ako nebankový subjekt v rozpore s platnými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľov poskytuje množstvo úverov (viď výšku zmluvných úrokov, pokút, ktoré nie sú zmluvnými stranami individuálne dohodnuté). Príjmy žalobkyne z týchto úverov v porovnaní s občasným neúspechom v rámci bežného podnikateľského rizika nemôžu mať veľký ekonomický dopad na žalobkyňu a na jej ďalšiu existenciu. Skutočnosť, že žalobkyňa poskytuje úvery bez zabezpečenia, bez preverovania solventnosti subjektov, návratnosť úveru, tak ako to robia iné peňažné ústavy, nemožno vykladať na ťarchu žalovanej. Takému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V súvislosti s uplatnenou majetkovou škodou súd poukazuje na to, že žalobkyňa nepreukázala, že bez vydania rozhodnutia exekučného titulu, bez tvrdených prieťahov v konaní exekučného súdu by nebolo došlo k vzniku uplatnenej škody. Mala preukázať, že pred rozhodnutím exekučného súdu (pred údajnými prieťahmi) bola majetková situácia povinného taká, že by umožnila uspokojenie jej pohľadávky v celom rozsahu. Bola povinná preukázať, že len v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu

došlo k takému zmenšeniu majetku povinného, ktorá jej znemožnila uspokojiť pohľadávku priznanú exekučným titulom a spôsobila jej škodu v celej výške vymáhanej pohľadávky. K znemožneniu uplatnenia práva oprávnenej v občianskom súdom konaní pre prekážku res iudicata ak nelegálnemu postupu súdu opätovným posúdením práv oprávnenej priznaného právoplatným rozhodcovským rozsudkom súd poukazuje na to, že žalobkyňa si nevyužila svoje zákonné právo napadnúť odvolaním rozhodnutia exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia a o zastavení exekúcie, čiže nevynaložila právom očakávané úsilie, aby zabránila právoplatnému zastaveniu exekučného konania.

Dôkazné bremeno podľa § 120 ods.1 O.s.p. zaťažuje v tomto konaní žalobkyňu. Pod unesením dôkazného bremena sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z vykonaného dokazovania. Je vecou účastníkov, aby sa o svoje práva starali a pokiaľ sa stane, že účastníkom produkovaný dôkaz nesvedčí o jeho skutkových tvrdeniach, v spore podľahne. Je nepochybné, že exekučný súd o návrhu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nerozhodol v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote, avšak žalobkyňa neprodukovala, ani nenavrhola dôkaz k tomu, že jej pohľadávka v prípade rozhodnutia do 15 dní a v prípade udelenia poverenia bola reálne vymožiteľná od povinnej. Žalobkyňa dôkazné bremeno v danom prípade neunesla. Vykonaným dokazovaním súd nemal za preukázané, že žalobkyni vznikla škoda, alebo nemajetková ujma, ich výška, ani príčinná súvislosť medzi zavineným konaním exekučného súdu a vznikom majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Pre nepreukázanie základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

Žalovanej žiadne trovy nevznikli, resp. si ich neuplatnila, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre .

Podľa § 205 ods.1-3 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku, alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykoval navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na exekúciu podľa osobitného právneho predpisu.